

Elektronický portál územních samospráv ePUSA

Jaroslav SVOBODA

Ministerstvo vnitra, Praha

jsvoboda@mvcv.cz

www.epusa.cz

INFORUM 2006: 12. konference o profesionálních informačních zdrojích
Praha, 23. - 25.5. 2006

***Abstrakt.** Příspěvek představuje výsledky projektu Elektronický portál územních samospráv ePUSA, který je chápán jako aplikace, umožňující jednoduchý přístup ke kontaktním údajům města a obcí. Pro města a obce má další funkce ošetřené autorizací přístupu. Uvedený portál je budován jako zdroj dat o uvedených kontaktech pro ostatní informační zdroje.*

Elektronický portál územních samospráv ePUSA vznikl jako „registr obcí“, tj. s cílem vytvořit soubor kontaktních informací na městské a obecní úřady. Podobné kontakty měly v minulosti ve své kompetenci okresní úřady. Pracovníci Okresního úřadu Plzeň-sever si vytvořili podobnou evidenci kontaktů na obce elektronicky.

Zároveň se na Ministerstvo vnitra se obrátili i zástupci kanceláře Svazu měst a obcí s podobnou potřebou – vzniku databáze kontaktů na města a obce. Kancelář Svazu města a obcí tuto službu supluje pro své členy (ale ne všechny obce jsou členy tohoto svazu). Při hledání možností distribuovaného a vícezdrojového řešení se potkaly výše uvedené aktivity a na jejich základě ve spolupráci Asociace krajů a Portálu města a obce online (MOOL) byl v pilotních krajích realizován projekt kontaktů na obce na území krajů Plzeňského a Vysočina.

Různé způsoby výchozího řešení přispěly k obecnému zadání problému a byly podrobně definovány funkcionality pro první verzi ePUSA 1.0 v roce 2003. Výsledky byly nabídnuty všem krajům v ČR.

Používání uvedených kontaktních informací na kraje, města a obce vedly k zapojení více krajů do tohoto projektu a definování potřeb takového systému jako zdroje dat s vazbami na ostatní informační zdroje veřejné správy (územně identifikačního registru a registru adres UIR-ADR z Ministerstva práce a sociálních věcí), údaje Českého statistického úřadu, rozpočty obcí na stránkách Ministerstva financí a další.

Nová verze rozšířila funkce o adresářové služby, které umožňují stanovit roli každému pracovníkovi územní veřejné správy, tj. krajských, městských a obecních úřadů, a na základě této role jej identifikovat a autorizovat i pro ostatní informační systémy veřejné správy. Po přihlášení do jednoho ze spolupracujícího informačního systému mohou ostatní systémy umožnit autorizovaný přístup k informacím o veřejné správě v rámci kompetencí, které mu dává přiřazení příslušné role ve veřejné správě.

Otevřené řešení umožňuje vytvářet další struktury nad uloženými daty a je možno vytvářet struktury zájmových spojení orgánů veřejné správy a tím zjednodušit přístup k oslovení různých mikroregionů, územních celků nebo všech obcí podle různých kritérií obsažených v informacích o obcích. Pro kvalitu dat by bylo nejlepším řešením, aby každá obec udržovala své kontaktní údaje. Z tohoto důvodu byla vytvořena „Metodika“, která se snaží definovat postupy při aktualizaci dat a hromadných výstupech tj. realizace různých souborů adres umožňujících komunikaci uvnitř veřejné správy. Zaručení bezpečnosti, ochrana proti spammingu (hromadné rozesílání nechtěné pošty) a další požadavky na funkcionality systému vyžadují od účastníků dodržování určitých pravidel, která jsou vymezena právě v Metodice. Metodika se stala

základním dokumentem pro práci se systémem ePUSA a je zveřejněna v rámci projektu na odkazu www.epusa.cz.

Navržená Metodika usnadňuje některé kroky při realizaci celého systému a přesně vymezuje kdo, kde a za jaké informace zodpovídá. Kdo je tedy kompetentní k provádění změn a zajišťování autorizovaných aktualizací příslušných údajů. Pro orgány územních samospráv tj. kraje, města a obce by mělo být výhodou udržování potřebných kontaktních údajů tak, aby mohly být využívány i ostatními pracovníky veřejné správy. "

Pro obce by mělo být dále výhodou, že tyto údaje budou využívány také dalšími orgány, například krizového řízení, a z tak budou také splněny jejich povinnosti vůči ostatním partnerům.

Projekt byl začleněn do Portálu veřejné správy, který spustilo Ministerstvo informatiky. Spolupráce na řešení výměny dat mezi Portálem MOOL, Portálem veřejné správy a ePUSA zajišťuje, že údaje mohou být opravené na zvoleném portálu podle volby uživatelů z měst a obcí. V provozu Portálu veřejné správy bylo v první fázi aktualizována cca 1200 kontaktů na obce. Několika stupňová synchronizace a vyladění webových služeb umožňuje skutečné jednotné zobrazování správných kontaktů a sdílení stejných a správných dat.

Cílem projektu ePUSA je zefektivnění komunikace mezi subjekty veřejné správy a komunikace veřejné správy s občany. Dalším záměrem je nabídnout pracovníkům obcí a měst pomoc při řešení zákona o svobodném přístupu k informacím, který ukládá obcím zveřejňování tzv. povinně zveřejňovaných informací.

V poslední době vzniká potřeba zveřejnění elektronické adresy pro elektronickou podatelnu a pro elektronické úřední desky. Takové informace by měly posílit výměnu elektronických informací orgánů veřejné správy.

Projekt ePUSA umožňuje také zadávat kontaktní údaje na konkrétní pracovníky obcí zodpovědné za různou problematiku a tím vytvářet pro tyto činnosti automatizované zaslání informací na konkrétní adresy.

Projekt ePUSA má z hlediska fungování různé režimy. Základní režim je přístupný každému občanovi na elektronické adrese www.epusa.cz. Přístup je zaručen nepřetržitě a je orientován na územně správní členění jednotlivých krajů, měst a obcí. Umožňuje získávání základních dat a v orientaci pomáhá i „vyhledávač“ pro rychlé vyhledání konkrétních kontaktních informací.

Dalším režimem je autorizovaný přístup po zadání jména a hesla. V tomto režimu jsou dostupné informace pro aktualizaci a další funkce umožňující generování informací například spojení na konkrétní pracovníky měst a obcí např. na pracovníky matrik.

Systém ePUSA pomáhá udržovat vzájemné kontaktní údaje pro jednotlivé úrovně a potřeby výměny informací. Praxí je ověřeno, že pokud dochází k izolovanému vedení kontaktů nejsou potřebné informace k dispozici pro ostatní pracovníky. Pokud se podaří udržovat kontakty na jednom místě, a systém ePUSA je takovým nástrojem, pak se snižuje pracnost údržby kontaktů a zvyšuje užitná hodnota udržovaných seznamů.

Stále více nabývá význam elektronické komunikace:

- Přístup k internetu má téměř polovina obyvatel ČR.
- Třetina obyvatel má přístup k internetu z domova.

- Cca 5 650 měst a obcí má e-mailovou adresu.
- Cca 3 500 obcí a měst má webové stránky.

Toto je velmi významný potenciál, který si zaslouží, aby takové informace byly využívány veřejností a přispěly k zlepšení elektronické komunikace. Ke komfortu v této oblasti vede dlouhá cesta přes formalizaci obsahu informací o veřejné správě na internetu, zabezpečení provozu a schopnost využívání všech možností nových technologií námi samotnými. Informační systém ePUSA se snaží pomoci. Jeho další užitečnost je předurčena jeho intenzivním využíváním dalšími partnery, kteří pracují s informacemi a pomáhají s jejich poskytováním veřejnosti.

Jsou informace, na které jste narazili na elektronické adrese www.epusa.cz správné? Systém řadu nevyplněných informací systém nezobrazuje. Jakékoliv nápady a náměty jsou vítány na adrese help@epusa.cz.